

Опасни гъбни болести по черешата и сливата

Автор(и): проф. Мария Боровинова

Дата: 19.09.2018 Брой: 9/2018

За опазване на дърветата и плодовата реколта от болести и неприятели при черешата се извършват значително по-малък брой пръскания в сравнение с ябълката. Въпреки това проблемът с остатъчните количества и замърсяването на околната среда е актуален и при черешопроизводството, като се има предвид, че при този овощен вид периодът от цъфтежа до прибиране на реколтата е значително по-къс от този при ябълката.

Във фитопатологичната литература са описани 24 гъбни болести по черешата. От установените у нас икономически най-важни са цилиндроспориозата и кафявото гниене.

Цилиндроспориозата е ключовата болест по черешата и вишњята, която определя броя на фунгицидните пръскания всяка година. Тази болест нанася значителни щети на черешопроизводството, тъй като предизвиква преждевременно обезлистване на дърветата, което не само намалява количеството и качеството на продукцията, но и води до измръзване на дърветата през зими с ниски температури. Повредите от цилиндроспориозата са основно по листата и само при някои сортове и по дръжките на плодовете. Най-сигурният начин за опазване на черешата от цилиндроспориоза е отглеждането на устойчиви или много слабо чувствителни на болестта сортове. У нас първи проучвания върху чувствителността на черешови сортове към цилиндроспориоза провежда Величкова, 1975 г., и установява, че от наблюдаваните сортове най-силно чувствителни на болестта са Наполеон, Бинг и Ранна черна едра, а салбо чувствителни са Силистренска череша и Софийска ранна № 24. По-късно в Института по земеделие в Кюстендил е направена оценка за чувствителността на над 40 сорта. Установено е, че подложката, нормите на торене и системите на поддържане на почвената повърхност влияят върху степента на нападение от цилиндроспориоза.

Кафявото гниене е втората по икономическо значение болест/а през отделни години и първа/ в България и редица други страни, където се отглежда този овощен вид. Тя се причинява от три вида гъби от род *Monilia*.

Мерките за предпазване на черешата от причинителите на кафявото гниене включват санитарна резитба и фунгицидни пръскания.

Санитарна резитба се прилага за отстраняване на заразените клонки, а освен това всички мумифицирани плодове трябва да се свалят от короната, съберат и унищожат. Тези мерки се прилагат ежегодно като се има предвид, че инфекцията се възобновява със спори, образувани върху заразени клонки, клони и плодове. Само санитарните мерки не могат да решат проблема с кафявото гниене, което налага фунгицидни пръскания за предпазване на дърветата от инфекция. Пръсканията се провеждат преди разпукване на пъпките, във фенофази "розов бутон", "цъфтеж" и непосредствено след цъфтежа за опазване на цветовете, младите завръзи и клонките, а по-късно за опазване на плодовете се провеждат в периода преди зазряването им.

От проучване, проведено в Института по земеделие в Кюстендил е установено, че след напукване на плодовете основни причинители на гниенето им са ранното кафяво гниене/ *Monilinia laxa*/, късното кафяво гниене/ *Monilinia fructigena*/, сивото гниене/ *Botrytis cinerea*/, алтернативното гниене/ *Alternaria*

alternata/. Установени са и незначителни повреди от ризопусно гниене/*Rhizopus stolonifer*/ и горчиво гниете / *Glomerella cingulata*/.

За намаляване загубите от напукване, причинено от дъждове по време на зреенето, а по този начин и косвено намаляване на гниенето на плодовете се препоръчва: засаждане на устойчиви или слабо чувствителни на напукване сортове; пръскане с CaCl₂, RainGard, SureSeal, покриване на дърветата.

Червени листни петна по сливата

Болестта у нас е разпространена във всички райони, където се отглежда слива и ежегодно причинява повреди по чувствителните сортове.

От отглежданите у нас сливови сортове силно чувствителни на болестта са Кюстендилска синя слива, Анна шпет, Кралица Виктория, Габровка, Чачанска най - боля. От ренклодите най - силно чувствителна е Едра зелена ренклода. **Слабо чувствителни са** Любимец храмовых, София 2, Ашатан, Гилей и Стенлей.

Важно е стопаните да знаят, че първото пръскане срещу червените листни петна може да се съчетае с пръскането срещу ларвите на сливовата плодова оса.

Повече подробности за опасните патогени по черешата и сливата ще ви предложи вложката към брой 8/9 2018 г. на списание „Растителна защита“.